

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljal pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Št. opisi

dopisov se ne vračajo

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2'50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

GORICA

Shod za ljudsko štetje v „Centralu“.

Kakor je bilo naznanjeno, se je vršil minulo nedeljo v „Centralu“ shod za ljudsko štetje v Gorici, katerega je sklical pripravljalni odbor za to štetje. Shod, katerega je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Peter Medvešek, odvetniški koncipijent, je bil dobro obiskan.

Po pozdravu g. predsednika pripravljalnega odbora je bil izbran predsednikom shoda državni in deželni poslanec sodni svetnik g. Jos. Fon, zapisnikarjem pa vpokojeni nadučitelj g. Iv. Kenda. Ko se je g. predsednik zahvalil zborovalcem, je dal besedo zdravniku g. dr. Ernestu Dereaniju. Le ta je v svojem govoru slikal važnost ljudskega štetja za goriške Slovence, katere bi goriški Lahi radi utajili, jih narodno zadušili in jih storili nemogoče povsod. Pripravljeni moramo biti na vse mogoče in nemogoče reči, kajti magistratovci, katerim je poverjeno ljudsko štetje, bodo napeli vse žile, da izkažejo kolikor mogoče malo Slovencev. Koliko pa nas je v resnici, kažejo naši šolski zavodi, kaže „Šolski Dom“, v katerem je pol drugi tisoč otrok. Koliko pa je še slovenskih otrok na c. kr. vадnici, na gimnaziji, na c. kr. ženskem učiteljsku in drugod! To je veliko število, ki glasno govori, da nas je mnogo. Jaz smelo trdim, da nas je goriških Slovencev nad 10.000. Da nas ne bodo naši italijanski magistratovci toliko izkazali, to je gotovo, kajti dobro jih poznamo.

Vlada je s tem, da je poverila ljudsko štetje magistratu, zadala Slovencem kľofuto, kakor smo jih uže vajeni od nam Slovencem neprijazne vlade, ki ne skrbi za to, da bi Slovenci napredovali v izobrazbi, da bi korakali z drugimi neslovenskimi narodi v Avstriji na poti omike, ki niti najpotrebnejšega, slovenskih ljudskih šol noče vzdržavati v Gorici, marveč hladnokrvno dopušča, da si jih moramo Slovenci sami s svojimi žulji vzdržavati, da moramo zbirati po krajcarju za izobrazbo naših otrok. Protestirati moramo torej proti temu, da bo štel goriški laški magistrat, koliko nas je v Gorici. Mi magistratu ne zaupamo, ker nam ni pravičen, mi nočemo, da bo štel Slovence magistrat, vlada sama naj prevzame ljudsko štetje in naj je pravično izvrši po svojih organih. Kakor je odvzela magistratu vojaško mestno evidenco, tako naj odvzame tudi ljudsko štetje. Kdor se je izkazal enkrat pristranskega, se skaže tudi drugikrat.

Sicer pa pozivljам vsakega poštenega in zavednega Slovenca, da gre na delo o priliki ljudskega štetja. Nijeden Slovenec ali Slovenka naj se nam ne izgubi. Vsakdo naj gre na roko pripravljalnemu odboru za ljudsko štetje, naj mu preskrbuje potrebne podatke, naj ga seznanja posebno v slučajih, kjer se zdi, da je nevarnost, da nam Lahi ugrabijo kakega Slovenca. Posebne pozornosti zasluži jo ljudje nižjega stanu, ki so odvisni od laških gospodarjev itd. Zatorej pozor! Delajmo skupno za velevažno ljudsko štetje! Vsi smo prizadeji! Slabo se nam bo godilo, ako se pokaže, da nas je malo. Odločno pokazimo, da se ne sramujemo biti Slovenci.

Končujem s pesnikom: Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!

Dolgotrajno odobravanje je sledilo govoru g. dr. Dereanija.

Predsednik g. poslanec Fon je vprašal, če je kateri, ki bi imel proti temu govoru kaj opomniti. Ker se ni nihče oglašil, je dal besedo drugemu govorniku in sicer veleč. g. dr. Andr. Pavlici, ki je rekel približno:

Ljudsko štetje je silno važna zadeva. Ko bo ljudsko štetje končano in se bo napravil natančen pregled v Avstriji biva jočih prebivalcev posameznih narodnosti, se bo po tem razkazu tudi vladalo. V nekem nemškem listu sem čital, da Slovenci izumiramo, da se krčimo, in da ako bo šlo tako dalje, nas bo kmalu konec. To pa ne odgovarja resnici, kajti Slovenci se množimo. To se pokazuje zlasti na Gor. Štajerskem, kjer sami Nemci pravijo, da so v nevarnosti skoro vse nemške občine, ako bo slovenska poplava tako rasti, kakor je rasla do sedaj.

Po ljudskem štetju se vlada. Tako dela tudi cerkev. Ljudsko štetje je uže od starih časov silno važno. Uže v svetem pismu čitamo, da sta šla Jožef in Marija o priliki ljudskega štetja peš štiri dni in pol iz Betlehema v Nazaret, da se vpišeta kot člena slavnega Davidovega rodu.

Zavedati se moramo torej velike važnosti ljudskega štetja. V sedanjih za nas hudih časih, ko se nas povsod stiska, moramo stati tem trdnjši in ponosni moramo biti, da smo sinovi največjega naroda v Evropi, namreč slovenskega naroda. Mi Slovenci pa moramo kazati povsod, da smo Slovenci. Za vzgled naj nam bodo naši bratje Čehi, ki so neizprosni v boju za svoje narodne pravice. To so narodni bojevniki, ki ne odjenjajo za las. Pravil mi je češki duhovnik, kako so si Čehi izbojevali svoje pravice v vseh uradih, da so postali enakopravni z Nemci. Tako n. pr. napravijo Čehi iz najmanjše krivice, ki se jim zgodi v narodnem oziru — recimo, če dobi Čeh kako tiskovino od c. kr. oblasti v nemškem jeziku — kar celo državno zadevo. Razpravlja se o tem v deželnem, v državnem zboru, po časopisju, in take reči, katerim bi rekli mi malenkosti, pretresajo politično ozračje cele Avstrije. Na ta način so dospeli naši bratje Čehi na visoko stopinjo izobrazbe, kajti prepričali so se, da samo z zatajevanjem samega sebe, s čakanjem, z obljubami, katere so jim dajale nemške dunajske vlade, ne pridejo nikamor. Vzeli so stvar resno v roke, večkrat stresli naš parlament, mnogokrat zagrmeli, poropotali in šlo je!

Čeh, kamor pride, ne govori drugače nego češki. Tako bi morali delati tudi Slovenci. A kaj vidimo dandanes! Ravno narobe! Le pojdite pogledat marsikaterega Slovenca, kako se sili govoriti v uradih laško ali nemško. Potem ima vlada popolnoma prav, da ne namešča našega uradništva v naših uradih. Slovenci, ki tako postopajo, odjedajo kruh mnogim slovenskim uradnikom, in ravno oni so krivi, da nimamo toliko našega uradništva, kolikor bi ga morali imeti. (Gromovito ploskanje in odobravanje.) Slovensko govorimo po uradih, slovensko povsod, in zahtevamo odločno od uradnikov, da občujejo z nami v slovenskem jeziku. Ako bomo odločno nastopali po vzgledu naših bratov Čehov, se bo uže obrnilo na bolje!

Naši bratje Čehi bi nikakor ne trpeli tega, da bi se v kakem češkem mestu nastavljal v državnih delavnicah, v državnih službah Nemci. Zagnali bi krik, da bi se ga slišalo na najvišja mesta. Poglejte pa, kaj vidimo v Gorici na državnem kolodvoru. Nemci s se verja dobivajo kruh na slovenskih tleh, med tem ko morajo domačini s trebulom za kruhom po svetu. Ali ni to škandal? (Gromovito odobravanje.) In mi Slovenci to mirno prenašamo! Domačin Slovenec ne more dobiti na domačih tleh službe, tujec Nemec pa jo dobi koj. Protestirati moramo najodločneje proti taki žalitvi slovenskega delavstva, slovenskega ljudstva. (Odobravanje.) V zadnjem času se nam je očitalo, da cvete pri Slovencih iredenta. To so nam očitali oni Nemci, ki so največji iredentisti in lahko rečem, da jih ni večjih iredentistov, kakor so Nemci. Pri nas Slovencih ne poznamo iredente! (Gromovito odobravanje!)

V narodnem boju bodimo neizprosni! Slovenci odločni bodimo, kot taki nastopajmo povsod ob vsaki priliki. Taki se pokazimo tudi sedaj ob velevažnem ljudskem štetju. Kolikor nas bo, toliko bomo dobili, toliko bomo upoštevani, toliko bomo veljali! Bog vari, ako bi se pokazalo, da nazadujemo, da nas je malo v Gorici! Tepli bi nas od vseh strani in nam odjedli še to male pravice, katere imamo!

Pri ljudskem štetju bodo v naj večji nevarnosti naše služkinje, ki služijo v laških družinah. Na te moramo obrniti največjo pozornost. Poučimo jih, da ko dobe listek, na katerega zapišejo občevalni jezik, da zapišejo, da je njih občevalni jezik slovenski. To se mora zgoditi brez drugega! Lahi bodo vse poskusili, da naštejejo kolikor mogoče mnogo Slovencev za Lahe.

Vsklikam in sklepam z našim Jurčičem: Trd bodi, neizprosni, mož jeklen, za pravice naroda svojega! (Gromovito odobravanje.)

Gromovito odobravanje je sledilo temu govoru.

Nato je govoril še predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Peter Medvešek ter zahteval v svojem govoru, naj se odvzame goriškemu magistratu ljudsko štetje, ker Slovenci smo prepričani, da ne bo te naloge izvršil tako, kakor bi jo moral. Sicer določa zakon, da bo vsakdo kaznovan, kdor z žuganjem in s pretnjjo prisili koga, da napiše na listek nepravilni občevalni jezik, a dandanes so marsikateri zakoni le na papirju, so le zaradi lepšega. In kdo naj kontrolira vsakega posameznika? Zato moramo sami paziti na to. In današnje zborovanje je imelo v prvi vrsti ta namen, da protestiramo proti temu, da se je poverilo goriškemu magistratu ljudsko štetje, to tako važno delo, ko je znan naš magistrat kot ultralaški urad.

Na to je govornik prečital te le resolucije, ki so bile z velikim odobravanjem sprejete:

Goriški Slovenci, zbrani dne 2. X. 1910 na javnem ljudskem shodu v „Centralu“, pozivljajo c. kr. vlado, da ukrene vse potrebno, da se bo vršilo prihodnje ljudsko štetje v Gorici nepristransko in zahtevajo v ta namen, da se odvzame goriškemu magistratu vodstvo ljudskega štetja radi kričečih nepravilnosti in krivic, ki jih je ta zakrivil o priliki zadnjega ljudskega štetja in to tembolj, ker

italijansko časopisje naravnost pozivlja h krivičnemu štetju v škodo Slovencev in v prilog Italijanov.

C. kr. vlada se pozivlja, naj ukrene potrebno, da ne bodo italijanski in nemški gospodarji samovoljno vpisovali v gospodarskem oziru od njih odvisno oseboje kakor služkinje in delavstvo, med Italijane in Nemce, kakor se je to godilo pred 10imi leti.

V svrhu potrebne kontrole naj se pritegnejo k števnici komisiji zaupniki slovenskega ljudstva.

Goriški Slovenci zahtevajo dalje, da dobe v svrhu ljudskega štetja slovenske popisovalne pole in slov. navodila.

Goriški Slovenci zahtevajo, da uprava c. kr. državnih železnic neha nameščati na državni postaji v Gorici in na drugih državnih postajah na Goriškem nemške uradnike in sluge, dočim ne morejo dobiti domačini služb.

Pozivljajo se slednjič vsi slovenski deželni in državni poslanci, da zastavijo na merodajnih mestih vse svoje moči in ves svoj vpliv v to, da se tem resolucijam ugodijo.

Ker se ni nikdo več oglašil k besedi, je zaključil lepo zborovanje predsednik g. poslanec Fon s pozivom, da delajmo vzajemno za to velevažno delo, pomagajmo eden drugemu, zbirajmo podatke, poučujmo o vsem pripravljalni odbor, da bo naše delo rodilo res zaželjeni vspeh.

S tem je bil shod, ki je trajal nad eno uro, zaključen.

Opazke k načrtu za nov občinski volilni red za našo Goriško-Gradiščansko.

Vže uvod in podlaga za premembo občinskega volilnega reda je krivičen. Uvod pravi, da je deželni zbor proglasil na predlog poslanca dr. Pettarina, da je prememba potrebna na podlagi enake, splošne volilne pravice.

Ta podlaga je krivična, mora se zavreči in z njo tudi četrti volilni razred.

Dokazi:

Zakaj se gre pri občinskih starešinstvih? Kaj je njihova poglavitna naloga? Poglavitna naloga občinskih starešinstev je, da dobro in pametno gospodarijo z občinskim premoženjem. Kaj je ali v čem obstoji občinsko premoženje? To premoženje obstoji iz naklad na davke, katere plačujejo tisti občanarji, kateri kaj posedujejo in od tega svojega posestva cesarju davek odrajtujejo. Dalje iz daca na vino in meso v krčmah, na pivo in žganje. Dalje iz dohodkov od lova zverinskega in ribjega. Zdaj stopi pred nas vprašanje: kdo naj gospodari z tem občinskim premoženjem? Kaj pravi tukaj zdrava pamet? Pamet pravi tu: kdor k občinskemu premoženju prinaša, t. j. kdor ga sklada in v njegovo blagajnico nosi, ta naj tudi z njim in črez njega gospodari. To zato, ker ves svet ve in zna, da tisti, ki sam s svojim trudom in s svojimi žulji premoženje vkup spravi, ga ne bo nikdar zapravil. Zapravil pa ga bo tisti, ki ga je na lahko pridobil, bodisi, da ga je podedoval ali pa na kakoršni kolj

drugi način brez truda vdobil. Zakaj ga on zapravi? Zato, ker ne ve, kaj premoženje stane. Tu po tem načrtu bodo prišli v četrtem razredu na podlagi enake in splošne volilne pravice gospodarit čez občinsko premoženje tudi taki starašini, ki niso in ki ne bodo k občinskemu premoženju nikoli in nikdar nič prinesli, še celo enega vinarja ne! Bodo li ti občinski starašini dobro gospodarili z občinskim premoženjem? Ne, in ne. Zakaj ne? Zato ne, ker ne vejo, kaj ono stane in nazadnje, saj so le ptuji žulji, ne pa njegovi, odbornikovi! iz četrtega razreda.

V marsikateri občini vidimo, da se še zdaj z občinskim premoženjem slabo gospodarijo, da se dela ž njim tako, kakor dela svinja z mehom. Ako tukaj tako delajo z občinskim premoženjem vže tisti možje, ki so tudi sami vanje doprinesli svoj delež in svoje žulje, kako bodo ž njim delali še le novi starašini, voljeni v četrtem volilnem razredu, ki niso vanj prav nič doprinesli, niti vinarja ne, ker bodo voljeni na podlagi enake, splošne volilne pravice? Delali bodo trikrat slabši kakor gornji brezvestneži, voljeni po starem občinskem volilnem redu.

In zakaj bi mi posestniki, ki plačujemo davke in skladamo občinsko premoženje, dali gospodarstvo v roke takim novim odbornikom, ki niso k občinskemu premoženju nič doprinesli, ker so nemaniči in ki nobenega davka na svetu ne plačujejo? Smo-li mi vže vso pamet za dobro gospodarjenje zgubili, da kličemo na pomoč tudi nemaniče k gospodarjenju? Ali naj jih pa morda iz usmiljenja privzememo, da bodo z nami čez to naše odločevali? Tudi to nikakor ne. Saj vsmiljenja smo jim vže zadosti skazali in jim ga še skazujemo s tem, da mi z našimi nakladami plačujemo ogromne bolniške stroške teh nemaničev!

Za občinske in deželnozborske volitve je enaka splošna volilna pravica norost in strašna krivica vsim posestnikom. Za državnozborske volitve pa ima nekaj zmisla, zato ker za državo doprinašajo tudi nemaniči neki davek in ta je krvni davek, ker tudi oni grejo z nami in za nas v vojsko.

Zatorej proč s četrtnim volilnim razredom in z enako in splošno volilno pravico. Ker je pa ta načrt za novi volilni red tudi liberalen, ki samo župnikom daje volilno pravico kot stalno vmeščenim katoliškim duhovnikom in jo jemlje vikarjem in kaplanom kot nestalnim od ene strani; od druge pa jo vsem učiteljem, tudi najmlajšim, daje, torej učiteljski stan čez duhovskega stavi in povzdiguje, je najboljši, da se ta načrt popolnoma zavrne. Na mesto njega pa naj se stari volilni red popravi, kjer je pomanjkljiv. Bolj lahko je namreč staro popraviti, koder je pomanjkljivo, kakor pa čisto novo vstvariti.

En posestnik v vipavski dolini,

Par opazk k dopisu iz idrijske doline o novem obč. volilnem redu. Gospod urednik! Ker ste prinesli kritiko g. dopisnika iz idrijske doline o mojih opazkah glede novega obč. volilnega reda, se naadam, da sprejmete tudi v svoj list par protipazk, katere stisnem, kolikor mogoče.

Nočem se spuščati z dopisnikom v brezpotrebno pričkanje o pravilnem tolmačenju § 4. novega reda ni o svoji nevednosti v tem vprašanju; konstatujem le, da sem odobril namero novega zakona, naj se sirotam ne da volilne pravice, ker se ta redno zlorabi. Otrok nima pojma o kaki volitvi in je mogoče iz najboljše katoliške hiše, a njegov varuh glasuje čisto v njegovem imenu za najhujše liberalce.

Tudi se nočem pričkat z dopisnikom o volilni pravici polnoletnih samskih posestnic, kakor tudi ne o tem, ali sem glede volilnih pravic duhovnikov optimist ali pesimist; mimogrede naglašam le, da je moral dopisnik previdno retirirati v očigled polne dobe-

sedne istovnosti novih tozadevnih dolečil s starimi.

Kar mi je v prvi vrsti potisnilo pero v roke, je dopisnikova opazka, da mi je županovanje „španska vas“, ker drugače bi vedel, da dobi župan vsako leto od predstojnikov različne naloge z izrecnim ukazom, da jih mora sam izvršiti.

To je torej naloga avtonomnega župana? Jaz sem vedno mislil, da župan ima v prvi vrsti isto nalogo, kakor razumen, moder hišni gospodar, kateri je prevzel po starem kopitu obdelano in zanemarjeno posestvo, in smatra kot svojo nalogo, previdno vpeljati vsestranski zboljšek na premoženju, dvigniti dohodke, sploh posestvo modernizirati, da bo mogoče napredovati z duhom časa.

Moder, za dobrobit ljudstva vnet župan si bo ogledal — tako mislim jaz — ali ima občina dobro pitno vodo. Ako je nima, si bo ogledal, od kod bi jo dobil, kdo mu napravi načrte in stroškovnik, bo-li občina zamogla prenašati nanjo spadajoči del stroškov itd. Tak župan bo preštudiral, kako bi se znižali bolniški stroški, ki morijo naše občine, skrbel bo, da se sprejmejo občinarji, ki so 10 let drugod, med občinarje novega domovja. Tak župan se bo tudi oziral, kje bi našel dovolj pomoči za podporo starih občinskih potij, ki so čisto grozne, in zgradbo novih, kje bi našel pomoči v ta namen itd. Proučil bo, ali bi ne kazalo zgraditi občinski dom, da bi bil sedež županstva stalen in da bi se spisi ne izgubljali; poprašal bo, ali bi se ne mogli oddati nekateri prostori obč. doma v najem uradom ali žandarmeriji. Olepšava domače vasi z nasadom drevja, modro preskrbljenje ubogih in sirot, kar povzročuje nekaterim občinam neizmerne stroške, ustanovo gasilnega društva, klavnice, tehtnice in še mnogo drugih vprašanj, skrbi in nalog ima župan, ako hoče, da napreduje njegova občina z duhom časa.

Takega si mislim jaz modrega, za blagor občine vnetega župana, ki pa ne more rešiti v dobi 3 let vseh teh vprašanj.

Gospod idrijski dopisnik me je pa podučil, da župan dobi od predstojnikov različne naloge z izrecnim ukazom, da jih mora sam izvršiti, tako da bi bil le nekako orodje višjih predstojnikov in — Bog te obvari.

Hvala lepa za poduk!

Op. uredništva. — Rekli smo že, da so predali našega lista odprti razpravi, opazkam itd. o nameravanem novem volilnem redu, naj se pa mi s temi razpravami, opazkami itd. strinjamo, ali pa tudi ne. Svoje stališče označimo že, ko se nam bo to zdelo umestno in potrebno.

II. avstrijski združni shod na Dunaju.

(Dalje.)

Še bolj zanimivo je bilo nadaljnje razpravljanje o nalogah, ki jih imajo kmečke zadruge z ozirom na razbremenitev kmečkih posestev. Referat o tem vprašanju je imel baron Störck, načelnik Splošne zveze kmetijskih zadrug na Dunaju. Razvila se je živahna, dolgo trajajoča debata o tem predmetu, pri kateri so govorili dr. Türk iz Šlezije, ravnatelj Sedlák iz Prage in dr. Weden, tudi iz Prage. Resolucija, katero je predlagal referat, se je skoraj popolnoma spremenila in sprejela v sledeči, bolj splošni obliki:

„I. Potrebni so koraki od strani države, da se zmanjšajo dolgovi kmečkega posestva. Zato je pozdravljati prvi korak, ki ga je vlada napravila s tem, da je sestavila načrt zakona glede obremenjevanja srednjega kmečkega posestva (zakon za zemljiško razbremenitev), tako da se

vsaj nekoliko bliža temu smotru. Dasi ne bo ta zakon v položaju, da bi izpolnil vsa pričakovanja, stavljena glede razbremenitve kmečkih posestev, je treba vendar priznati, da more izzvati izboljšanje sedanjega položaja, seveda ako se spremenijo in dopolnijo različne točke. Izraža se pričakovanje, da bo vlada v polnem obsegu vpoštevala navedene, ki jih bodo glede tega načrta podali kmetijski zastopi.

2. Dasi so potrebna sredstva proti predalekosežni zadolžitvi, je vendar dejstvo, da potrebuje kmečko posestvo toliko zemljejnžnega, kolikor osebnega kredita v obliki, ki je ustrezajoč značaju kmečkega gospodarstva, na razpolago po ceni in v zadostni meri. Za obe vrsti kredita naj se vporabijo v prvi vrsti le javno koristni zavodi.

3. Vpeljava novega kreditnega prava bo stavila kmečkim zadrugam velikih zahtev. Zato bo njihova dolžnost, da se z intenzivno izpopolnitvijo njihove organizacije pripravijo na te velike naloge, da jih bodo mogle vsestransko rešiti.

4. Dokler ne posluje v deželi javno-koristni hipotekarni zavod, ki zamore ustrezati vsem stavljenim zahtevam, in dokler ni organizacija za osebni kredit popolnoma razvita ter ne razpolaga z zadostnimi sredstvi, ni mogoče vpeljati v dotično deželo novega kreditnega prava.“

— Sprejel se je tozadevno tudi predlog dr. Türka: „Splošni zvezi se daja nalog, da vzame načrt zakona za zemljiško razdolževanje v najpodrobnejše proučevanje ter da z vsemi sredstvi deluje na to, da se načrt izpelje le na tak način, ki ne škoduje koristim kmečkega ljudstva, posebno kmečkega združništva.“

Na predlog ravnatelja Sedlaka od češke združne zveze v Pragi se je še sklenilo: „Pozivlja se Splošno zvezo, da naprosi vse pridružene zveze, da ji sporočijo svoje mnenje o načrtu zakona, da reši ta mnenja ter jih predloži v porabni obliki vladi.“

(Dalje sledi.)

Razstava goveje živine v Komnu in Sežani.

Dne 27. septembra se je vršila razstava goveje živine v Komnu, dne 28. sept. pa v Sežani.

Bila sta krasna jesenska dneva in vladalo je splošno veselje, da je bil navzoč tudi kraški deželni poslanec g. dr. Stepančič. Razstavni prostor v Komnu, ki ima sploh lepo lego med košatim drevjem, bil je okusno okrašen s slovenskimi trobojnicami in istotako prostor pripravljen za obdarovalno sodišče.

Čeravno je bilo opaziti med kravami še različno takozvanega domačega plemena, vendar strokovnjaku, ki je videl razstave zadnjih let, je bilo takoj jasno, da je živinoreja v komenskem in sežanskem okraju, kar se tiče enotnosti pasme, lepo napredovala in da je nadkrilovala za Kras edino le merodajna rujava švicarska pasma. Nada za bodočnost je pa še večja, ker se je posebno pri junicah v tem oziru opazil lep napredek.

Skupno je bilo prignanih na razstavo v Komnu 84, v Sežani pa 76 glav. Opazila se je nedostatnost strogo čisto plemenskih krav. Med razstavljenimi biki so bili sicer lepi eksemplari, toda v premalem številu. Kot vzrok temu nedostatku se je navajalo, da mnogo krajevnih občin sploh nima bikov. Zanimanje za razstave sicer očitno raste, vendar bi bilo želeti, da bi se udeleževale razstave vse in ne samo nekatere vasi, kar velja posebno za sežanski okraj.

V Komnu so dobili darila za junice sledeči posestniki: Žerjal Janez iz Pliskovice 40 K, Jazbic Anton iz Komna 30 K, Godnič Miroslav iz Komna 25 K,

Švara Katarina iz Komna 25 K, Dugulin Andrej iz Škrbine za dve junici 25 K in 20 K, Makovec Josip iz Šibelj 20 K, Buda Anton iz Komna 20 K. Nagrade po 10 K za junice so dobili: Taučer Rudolf iz Ivanigrada, Hočevar Filip iz Štanjela, Birska Ignacij iz Kobiljaglave, Gogič Miha iz Berji in Lozej Jožef iz Ivanigrada.

Le-ti so dobili samo nagrade zaradi tega, ker so imeli sicer lepe junice toda ne rujava švicarske marveč večinomoma leta 1899 na Krasu vpeljane potem pa opuščene pasme „Oberinnthal“.

Med kravami ni bilo v Komnu nobene, da bi bila popolnoma odgovarjala stavljenim zahtevam.

Za krave so dobili sedaj le nagrade po 15 K: Dugulin Franc iz Gorjanskega, Švara Josip iz Komna, Štrekelj. Ludvik iz Gorjanskega, Dugulin Andrej iz Škrbine in Godnič Miroslav iz Komna.

Za bike so dobili nagrade: Furlan Anton iz Gorjanskega 20 K, Špačal Miroslav iz Vojšče 20 K in Fabjan Miha iz Kobdila 15 K.

V Sežani so bili obdarovani za junice sledeči živinorejci: Alojzij Rebec iz Divače 30 K, Josip Funa iz Sela 30 K, Andrej Kariš iz Sežane 20 K, Franc Perhvarc iz Ležec 20 K, Miha Štok iz Povirja 20 K, Jakob Tavčar iz Sežane 20 K, Josip Ban iz Prelož 15 K, Josip Mlač iz Lokve 15 K, Jernej Bončina iz Povirja 25 K, Anton Čok iz Lokve 15 K, Alojzij Rudeš in Koludrovci 15 K.

Častne diplome so dobili: Josip Pirjevec iz Sežane, Anton Muha iz Lokve, Kocjan Ivan, Žirje in Ludvik Mahorčič iz Sežane.

Za krave so dobili darila: Josip Pavlovič iz Lokve za dve kravi K 30 in K 25, Franc Mrevlja iz Lokve K 20.

Za bike so dobili nagrade po 10 K: Ursič Jernej iz Plešivca, Lazar Jernej iz Vel. Repna, Macarol Anton iz Sežane, Starc Anton iz Žirje, Božeglav Franc iz Lokve, Božeglav Franc iz Plešivce, Štok Anton iz Dutovlj.

Tudi v Sežani je bil razstavni prostor okrašen z slovensko trobojnico in tudi tu je vladalo splošno navdušenje za napredek živinoreje.

Ko je dovršila obdarovalna komisija s tajnim posvetovanjem svoje delo, stopil je toliko v Komnu kakor v Sežani gospod deželni poslanec dr. Stepančič pred zbrane živinorejce ter jih je nagovoril kot odposlanec deželnega odbora.

Uvodoma je omenil važnost živinoreje. Gotovo smo vsi edini v tem, rekel je, da je racijonelna, na temelju dolgoletnihkušenj in strokovnjaških mnenj sloneča živinoreja ona važna panoga kmetijstva, iz koje izvira najpomavnejši vir kmečkega in sploh ljudskega blagostanja. Izgojevatise mora takšno živino, ki je sposobna, da se pripelje na tekmovalno razstavo v gotovi nadi, da se bode upoštevala od obdarovalne komisije. — To je pa na Krasu edino le mogoče pri živini rujava švicarske pasme, kajti samo ta pasma je zakonito določena za sredno govedorejsko ozemlje h kojemu spada tudi celi sežanski politični okraj; druga živina, ki ne odgovarja temu zahtevku, se ne more upoštevati in posebno ne ona takozvanega domačega plemena.

Gospod odposlanec deželnega odbora je potem v kratkih potezih pojasnjeval, kako se je razvijala živinoreja pospešujoča akcija v deželi in kako je prišlo do zakona z dne 13/5 1903 št. 24 dež. zak., zadevajočega zboljšanje govedoreje v naši deželi.

Starejšim živinorejcem klical je v spomin, kako se je pričela akcija za zboljšanje živinoreje vže leta 1868, kako se je začelo vže takrat nakupovati bike plemenjake in jih razdeljevati po deželi. Vže takrat držale so se male razstave goveje živine, na kojih so se z državno podporo nakazovale male nagrade. Prva takih razstav je bila na Krasu v Sežani leta 1871. Leta 1879 je bilo v deželi vže 36 spuščevalnih postaj

z biki različnih pasem, koje so se potem v prihodnjih letih večkrat spremenjale, ne da bi se bilo doseglo prav za prav zaželjenega rezultata. Toda deželni odbor ni miroval. Potreba po šeracijonelnosti živinoreji spodbujala ga je, da je z ozirom na napravljene skušnje pričeto akcijo za izgojevanje strogo čistokrvne živine še natančneje proučeval in da je konečno v letu 1901 sestavil in predložil dež. zboru nov zakonski načrt, katerega je dež. zbor dne 6/7 01 tudi sprejel. Po nekaterih spremembah zadobil je ta načrt dne 13 V 03 navišje sankcijo.

S tem zakonom, ki je strmil za tem, da se odstranijo obstoječe ovire uvedanju čistokrvne pasme, razdelila se je dežela v trigovedorejska ozemlja. V vsakem ozemlju se je vpeljala določena, za napredek živinoreje v tem ozemlju primerna pasma, odredilo se je, da v vsakem ozemlju sesmejo uporabljati za spuščanje samo takšni biki, ki so bili dopuščeni po posebni za to določeni komisiji in istodobno upeljale so se tudi živinske razstave ki so redovito spojene z obdarovanjem najlepše živine tozadevne pasme.

Leta 1906 so se vršile prve takšne razstave v smislu novega zakona in v tem času so pričele poslovati tudi dopustilne komisije. — Posledica te akcije, kar se tiče Krasa je, da se od leta do leta bolj širi čistokrvna živina ru-jave švicarske pasme, kar moremo posebno z ozirom na praktično vrednost, ker je dognano, da dajo krave te pasme veliko več mleka in da so teleta veliko več vredna, z veseljem pozdravljati.

Konečno je izrazil gospod govornik svoje začudenje, da se sploh privaja na razstave še vedno tudi živina takozvanega domačega plemena. Noče preiskovati za sedaj, rekel je, tiči li vzrok, k temu činu v tem, da morda nedostaja ljudem potrebnega poduka in da vsled tega na temelju starih predsodkov še zmiraj mislijo, da je staro pleme najboljše. Tolaži se z mislijo, da so živeli tozadevno nekoji živinorejci le v zmoti, da ni opazil neposlušnosti in, da se je splošno prepričal, da so za napredek v živinoreji navdušeni.

Goji nado, da za bodočnost se obrne tudi v tem oziru na Krasu na boljše, da se bodo v bodočnosti vse in ne samo nekoje občine zanimale za racijonelno izgojevanje živine čistokrvne ru-jave švicarske pasme in da bodo prihodnje razstave kazale le to enotno pasmo, ki je po mnenju strokovnjakov in dolgoletnih skušenj za živinorejce najbolj dobičkonosna.

Navzoči živinorejci so z velikim zanimanjem poslušali podučljiva in navduševalna izvajanja gospoda odposlanca deželnega odbora dr. Stepančiča in so mu za isto jako hvaležni.

Na to razdelil je gospod odposlanec ob obdarilne komisije določena darila in nagrade, češ, naj bodo ista drugim v spodbudo, da se tudi oni poprimajo za Kras posebno važne racijonelne in intenzivne živinoreje.

Dopisi.

Gorica. — Včeraj ob 9¼ predpoludne je po skoraj enoletni borbi s smrtjo, pogostokrat previden s sv. zakramenti, zašpal v Gospodu vlč. gosp. Jožef Tol. i. c., vpokojeni vikar stolne cerkve. Rojen je bil v Gorici 10. apr. 1842, v mašnika posvečen l. 1868 in je služboval kot kaplan v Gorici na Placuti, potem v Komnu, kot vikar v Opatjemselu in v Drežnici, končno kot stolni vikar v Gorici; tu je stopil s l. januarjem t. l. v stalni pokoj.

Kjer je rajnik služboval, je ostal duhovnjakom v dobrem spominu, bil je goreč duhovnik in zlasti sloveč govornik. Pa tudi on ni pozabil svojih nekdanjih duhovnih ovčic niti njih ubogih cerkva. Spomnil se je tudi raznih ubožnih zavodov v Gorici, v katere je vložil, še pri življenju, svoje, po znano

skromnem življenju, prihranjene milodare, držeč se reka: od svojega daj, dokler je tvoje, po smrti namreč ni več tvoje.

V deškem nadškofijskem novem zavodu v Gorici bo v častnem spominu njegovo ime do konca dni.

Pogreb blagega ranjkega bo v sredo ob 2. popoludne.

Politični pregled.

Parlamentarno delo.

Po najnovejših dispozicijah se bo parlamentarno delo uredilo tako, da bodo najpozneje do 31. oktobra zborovali deželni zbori, nakar bo sklican državni zbor na 4. november.

Štajerski deželni zbor zaključen.

Vlada je zasedanje štajerskega deželnega zbora zaključila, ker so se pogajanja med Slovenci in Nemci razbila.

Balkanska zveza.

Belgrajski „Trgovinski Glasnik“ poroča, da dela bolgarski kralj na zvezo Bolgarije, Grške, Srbije in Černogore pod protektoratom Rusije. Grška in Bolgarija sta se že sporazumeli.

Razkrinkani „Matin“.

Bukareški list „Epoche“ trdi, da je pariški „Matin“ zahteval od turške vlade 10 milijonov, ko je ta iskala posojila, da bo njeno stremljenje po posojilu podpiral, ker pa jih ni dobil, si je izmislil pravljico o vojaški konvenciji med Turško in Rumunsko. Vsi listi ostro obsojajo „Matin“, da je mistificiral evropsko javnost.

Ruski minister za zunanje stvari imenovan za poslanika v Parizu.

Iz Petrograda poročajo, da je ruski minister za zunanje stvari, Isvolski, imenovan poslanikom v Parizu.

Domače in razne vesti.

Cesarjev god. Včeraj zvečer je priredila vojaška godba mirozov po glavnih ulicah mesta. V proslavo današnjega dne je bila ob 10. uri predpoludne v stolni cerkvi slovesna sv. maša, katere so se udeležili predstojniki civilnih in vojaških oblasti kakor tudi mnogo drugega občinstva.

Ker se je obhajala cesarjeva 80letnica v času, ko so bili učenci na počitnicah, je odredilo ministerstvo za bogocastje in uk, da se v šolah namesto 18. avgusta današnji dan praznuje na poseben način, kar se je tudi zgodilo.

Deželni zbor ima jutri ob 5. uri pop. sejo. Obravnavalo se bode o sledečih predlogih: Predlog o zvišanju in utrditvi državnih nasipov ob večjih vodnih tokih v Furlaniji; predlog, ki se tiče novega lovskega zakona in predlog glede razdelitve sedaj veljavnega deželnozbornskega poslovnega reda med poslance

Potem pridejo na vrsto predlogi deželnega odbora in sicer: Predložitev volilnih spisov, ki se tičejo dopolnilne volitve deželnega poslanca v volilnem razredu mest, trgov in industrijskih krajev II. volilnega okraja. Predložitev volilnih spisov, ki se tičejo dopolnilne volitve deželnega poslanca v volilnem razredu kmečkih občin političnega okraja sežanskega. Predložitev volilnih spisov, ki se tičejo dopolnilne volitve 3 deželnih poslancev slovenskega veleposestva. Dobrodelen čin dežele v proslavo 80letnice rojstva Njegovega Velikanstva cesarja. Zakonska načrta o premenitvi občinskega reda in o uvedbi novega občinskega volilnega reda. Zakonski načrt o klasifikaciji ceste Nogarredo-St. Vid ob Teru-Crauglio, kakor tudi ceste Ajel-Altire-Saciletto. Resolucija, ki se tiče nastanitve vojaštva in prenašanja troškov za stanovanja vojaškim krdelom. Podaljšanje kredita, dovoljenega deželni zvezi italijanskih učiteljev za premijiranje čitanke. Po-

vrnitev troškov, ki jih je plačal cestni odbor korminski za popravo mednarodnega mosta čez Idrijo. Resolucija, ki se tiče rednega sklicovanja deželnega zbora. Zgradba vodnjakov v Vrtojbi. Zvišanje prispevka trgovski šoli v Gorici. Zvišanje prispevka za hidrografično službo. Deželni zalogi zoper bedo.

„Soča“ in stavbo društva „Šolski Dom“. V sobotni številki napada „Soča“ naš list zaradi tega, ker ji ni odgovoril na njena očitanja, da se je oddalo neko delo italijanskemu obrtniku, dasi je na razpolago „izborni slovenski obrtnik“. Če pa povemo, da na take obrtnike ne more noben odjemalec reflektirati, ki oterijajo svoja dela pod drugo ceno, nego jih pa po izvršitvi zaračunajo, je pač jasno in popolnoma opravičeno, da tudi „Šolski Dom“, kateremu je obrtnik, ki ga ima „Soča“ v mislih, eno tako „našpila“, ne more več reflektirati na njegova dela.

„L'eco del Litorale“ in vojaški novinci. Včerajšnji „Eco“ priobčuje notico, v kateri izraža svojo nevoljo, ker so slovenski fantje, ki zapuščajo svoje domove, da se podajo v vojaško službo, peli ter s tem jemali slovo od svojih. No, živimo v „nervoznem“ veku. Še dobro je, da so minoli pasji dnevi, sicer bi pevajoči slovenski fantje spravili marsikoga „Ekovca“ v novo norišnico.

Goriški mestni svet je izdelal nov mestni statut, ki ustvarja mesto dose-danjih treh 4 volivne razrede in poveča število mestnih svetovalcev od 24 na 28 z mandatom šestih let. Statut pride pred deželni zbor.

Spomenik ponesrečenim vojakom. Goriško veteransko društvo odkrije dne 16. oktobra na soškem mostu v Podgori spomenik vojakom, ki so leta 1846. utonili v Soči.

Izvozni trg v Gorici je bil zatvorjen v soboto 1. oktobra.

Pri občinskih volitvah na Gočah dne 27. septembra so bili izvoljeni sami pristaši S. L. S.

Hladilnica za argentinske meso v Trstu. — Vodja tovarne za led v Barkovljah, pl. Zahoni, je vložil na trgovinsko ministerstvo prošnjo, naj se mu prepusti na molu Santa Tereza 3500 m² prostora, da postavi na njem hladilnico za meso, došlo iz Argentini-je. —

Goljufije osumljena bančna uradnika. Kakor smo poročali, so hoteli neznanzi zlikovci ogoljufati tržaško filijalko kreditnega zavoda za večjo vsoto. Zdaj so v Zadru prijeli dva bančna uradnika dalmatinskega zemljiško-kreditnega zavoda, Vukasovića in Maglerja, ki sta poslala ono ponarejeno naročilno pismo tržaški banki.

Zaključek isterske razstave. — V nedeljo je bila istrska razstava v Kopru zatvorjena.

Požar v Gabrovici. — V nedeljo zvečer je v Gabrovici gorelo v hiši št. 45, ki je last posestnika Josipa Furlana.

Velikega morskega volka so ulovili ribiči z mrežo pri Trapanu v Dalmaciji. Dolg je 5-80 m. Obsega ima 4 m in tehta 2500 kg. Samo jetra tehtajo 300 kg. Prepeljali so ga v Trst v muzej ribniškega društva.

Meso. Ogrska vlada je privolila v to, da se uvozi meso iz Argentini-je, ali v manjših količinah kakor je zahtevala avstrijska vlada.

Impozantna manifestacija Dunajčanov proti draginji mesa. Dunajski socialisti so uprizorili v nedeljo velikanski obhod po mestu, ki naj bi vplival na vlado, naj vendar enkrat stori energične korake, da se odpravi grozno občutljiva draginja mesa. Tega obhoda se je udeležilo brez četrtilijona ljudi brez razlike stanov in strank. Drugo meščanstvo pa je delalo špalir in navdušeno aklamiralo manifestante. Tudi iz dežele je prišlo ta dan mnogo ljudstva. Ko so prišli pred parlament je množica kričala: „Proč z agrarci! Proč z mo-

rilci z gladom! Proč Bienerth in Weiskircher.“ Na raznih trgih so se držali kratki govori. V „Volkschalle“ se je po krajšem nagovoru sprejela resolucija, v kateri se protestira proti nespretni gospodarski politiki vlade. Zahteva se neobmejen uvoz argentinskega mesa ter otvoritev mej za živino, nadalje odprava užitninskega davka na meso ter odprava oderuštva, ki se vrši s posrednim kupčevanjem z mesom. Resolucija, omenja, da je bila ta demonstracija resno svarilo onim, ki so krivi podraženju mesa ter resno svarilo vladi.

Imenovanje na tržaškem finančnem ravnateljstvu. — „Wiener Zeitung“ priobčuje imenovanje gospoda Oskarja Schrey-a ravnateljem pomožnih uradov v VIII. činovnem razredu na tržaškem finančnem ravnateljstvu.

† Finančni prokurator dr. Ivan Fabiani. — V predminoli noči je v Gradcu vsled srčne kapi nenadoma umrl v starosti 49 let finančni prokurator dr. Ivan Fabiani.

Železnična zveza med Istro in Dalmacijo. — Ustanavlja se akcijska družba, ki bode prevzela železnično zvezo med Istro in Dalmacijo potom trajektov.

„Fran-Josipova cesta“ v Berlinu. V mestnih krogih v Berlinu se deluje na to, da bi se imenovala ena cesta po našem cesarju.

Glavnim ravnateljem južne železnice je bil imenovan sekcijski načelnik v železniškem ministerstvu dr. Avgust pl. Weeber.

Stari bankovci po 100 goldinarjev, ki so prišli iz prometa 6. oktobra 1902 in ki nosijo datum 1. majnika 1880, se še lahko do konca tega meseca zamenjajo pri glavnih denarnih zavodih in filialkah avstro-ogrske banke.

Jezuit p. Volbert, rektor tržaškega jezuitskega kolegija in nemški propovednik v cerkvi Novega sv. Antona, je uradno premeščen v neki jezuitski kolegij na Koroškem.

Tretjina v Bosni. Upor kmetov v Bosni, ki nočejo več plačevati tretjine, se vedno bolj širi. V zadnjem času so se uprli in nočejo več dajati tretjine kmetje v okraju Prnjavar ter bati se je, da to gibanje zavzame vedno večje kroge. —

Aretacije v Krakovu. V Krakovu so aretirali 12 oseb, pri katerih je policija pri pri njih izvršenih hišnih preiskavah našla pištole, puške, material za telefone, streliva in mnogo knjig, dokumentov, pisem in beležk, iz katerih je spoznati, da delujejo te osebe za revolucijonarce na ruskem Poljskem.

Otvoritev nove železnice. — V soboto se je otvorila nova železnica Bodensee-Togenburg.

Podmorski kabelj med Puljem in Splitom. V Pulju so pričeli s polaganjem podmorskega kablja med Puljem in Splitom. Delo je oddano neki tvrdki iz Nemčije. Te dni je došel v Pulj parnik „Grossherzog von Oldenburg“, s katerega se bodo vršila vsa dela. Polaganje kablja bo stalo 3 milijone kron.

Najvišji polet z letalnim strojem je izvršil zrakoplovec Wynmalen v Mourmilton le Grand-u. Dosegel je višino 2780 metrov.

Komur ni svetovati, mu tudi ni pomagati. — Mnogokrat slišimo tarnati gospodinjo, da njena kava ni in ni za nič, ako ravno kupuje najboljšo in najdražjo zrnato kavo. Dobra mamica ne ve, da za okusno kavo ne zadostuje samo dobra zrnata kava, ampak da je ravnotako važna dobra cikorija, brez katere nobena kava nima ne pravega okusa in ne prave barve. Na dobro kavino primes marsikatera gospodinja polaga veliko premalo važnosti. Gospodinjam, ki hočejo imeti zares okusno in dobro kavo, svetujemo naj kupujejo edino priznano izvrstno **Kolinsko cikorijo** v korist obmejnim Slovencem iz Kolinske tovarne v Ljubljani.

Razglas. — Pri sedmem srečanju obveznic deželnega posojila iz leta 1902 od 1.000.000 kron, katero se je vršilo v soboto v deželni hiši, so se srečkale:

obveznica št. 150 v znesku 2000 K	
" " 144 " " 2000 "	
" " 249 " " 1000 "	
" " 180 " " 200 "	

Te obveznice izplača blagajna od 1. januarja 1911 naprej v polni imen-ski vrednosti proti pridršku dotičnih obveznic in do 1. januarja 1911 še ne zapadlih odrezkov.

Največja mesta v Avstro-Ogrski so sledeča: Dunaj ima 2.100.000 prebi-valcev, Budimpešta 940.000, Praga 233.000, s predmestji 440.000, Trst 220.000, Lvov 160.000, Gradec 140.000, Brno 110.000, Segedin 103.000 prebivalcev.

Gospodarske vesti.

Kako kaze trgateg. Vsa madjarska poročila govore o vinski katastrofi. V vrškem komitatu je odpadlo 20 do 70 odstot. jagod, boljše je sicer v okolici Blatnega jezera ali tudi tam je bila ne-vihta. V tokajskih vinorodnih krajih je uničila toča skoraj polovico grozdja. Neugodna poročila so došla tudi iz Dolnje Avstrije, kjer so cene vinu vsled ujn poskočile. V zagrebški okolici se računa samo na 50 odst. od lanske trgatve.

Jajca se najboljše in najdlje ohranijo sveža, če se jih drži v ledu. Tako shranjena jajca so še popolnoma sveža po šestih ali sedmih mescih.

Loterijske številke.

1. oktobra.

Dunaj	11	9	75	4	35
Gradec	61	79	70	38	90

Dva krojaška pomočnika

sprejme Anton Žigon, krojaški mojster v Volčjemgradu pri Komnu.

Pozor!

Kadar kupujete vino, grozdje ali tropinsko žganje, se priporočam, da se obrnete na me. Obrnite se osebno ali pismeno. **Imam pristna naravna vina**, ki so bila na razstavi v Parizu odliko-vana z zlato krono, medaljo in križcem ter častno diplomu. Tržim tudi s krom-pirjem. Na razpolago je več pohvalnih pisem v moji pisarni. Vrh tega dam onemu, ki bi bil vstanu dokazati, da vina v moji kleti niso naravna in pristna, 1000 kron. Zalogo imam v Poreču ulica Grande št. 318 in 320 (Istra.)

Se priporočam udani

MARTIN SREBOT.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11.

se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,
naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Velika za-loga dvo-koles od K 30-300; si-val, stro-jev od K 30-250; gramofon-ov od K 15-1500;

plošče od K 1-4; vsako-vrstnih kmetijskih stro-jev, orkestrirajnov i. t. d. Mehanična delavnica pri

BATJELU

GORICA, Stalna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za go-stilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo poštne prosto. Najnovejše acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 kron naprej.

Proda se
več krav, volov, telet
in žganja.

EMIL ČERNE TOMAJ.

Kuharsko knjigo
zastonj

vdobi vsakdo po pošti pri *Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.*

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce št. 6.

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem čč. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. **Konkurenca v cenah izključena.** Cenike gratis franko na dom.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsako-vrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

izvajatelj in odgovorni urednik ANTON BAVCAR.

Goriška zveza

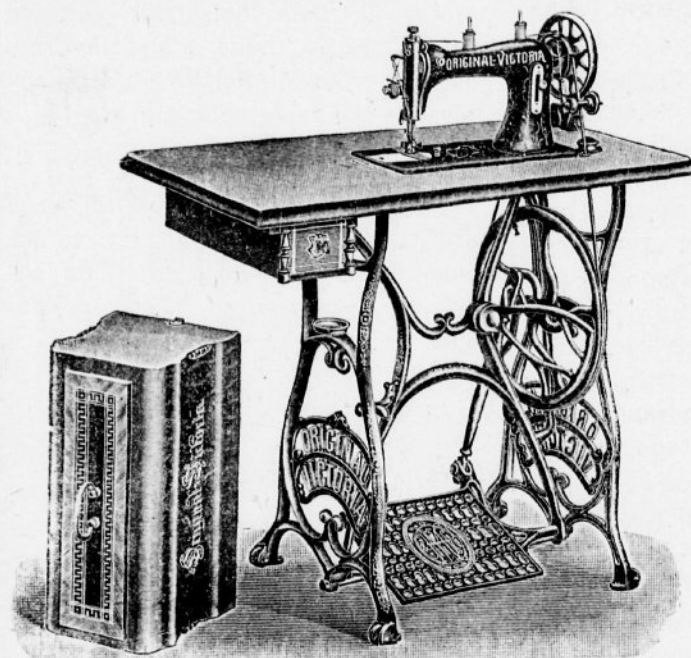
gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepračanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroj delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za to-naco rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najprapravnejši za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brez-plačno

Original Victoria stroji so najpoštnejši izdelki vseh do-sedaj obstoječih tovarn

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Vic-torja“ strojev in drugih šiv alnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

FRANC PODBERŠIČ

avtorizovan kamnoseški mojster,

Gorica — Tržaška cesta št. 10. — Gorica

priporoča slavnemu občinstvu za bližajoči se praznik vseh vernih duš dan svojo bogato zalogo

nagrobnih spomenikov

bodisi priprostih, ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

v zalogi ima razne kameniške plošče, žlebe, umivalnike za kuhinje, itd. itd.

Sprejema in izvršuje vsakovrstna v kamnoseško stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Telegram ! Telegram ! Telegram !

== Otvoritev ==

BAZAR-JA L'IMPORIO

RAŠTELJ 10 -- GORICA -- RAŠTELJ 10.

Galanterijsko blago in igrače, stekleni, porcelanasti in emajlirani predmeti, hišna in kuhinjska oprava, luksurijozno, šaljivo in dekorativno blago, toaletni, usnjati in pred-meti za potovanje.

6 stalnih cen: **54** vin., K **1, 2, 3, 4, 5.**

Ogleda si vse to lahko vsakdo, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

S spoštovanjem **JOSIP SPIEGL Jun.**

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič.)